

Periodistes o polítics

Fa dos setmanes l'amic Jesús Sorribes va publicar, a estes pàgines, un treball sobre la política municipal fent referència a una sèrie d'articles que vaig escriure fa quaranta anys quan estava posat en política. Sorribes tracta sobre la funció pedagògica que correspon a la política i la relació amb el periodisme; la seua lectura m'ha fet recuperar el cas de polítics-periodistes o periodistes-polítics en el marc de les Terres de l'Ebre.

Josep Bayerri Raga,
periodista

Siga dit, abans de començar, que els escrits del sociòleg Jesús Sorribes Montserrat són l'aportació més destacada a l'estudi del comportament de la classe política i els col·lectius socials ebrencs, als quals cal acudir per a dibuixar la vida del nostre territori durant el darrer mig segle. Això, a més dels treballs d'anàlisi i diagnòstic comarcal que va escriure a partir de 1982 amb l'economista Josep Joan Grau Folch, continuadors de l'itinerari que havien obert l'Ermest Lluch i Eugeni Giralt.

El maridatge entre periodisme i política és gran per la seua coincidència en el poder. És freqüent el cas de periodistes que acaben a la política, però pocs fan el camí de retorn; tot i que uns pocs, en deixar la política passen a fer comentaris polítics, que és un ofici paral·lel però molt diferent.

Quan a polítics que alhora van tindre activitat periodística destaca la figura de Marcelino Domingo Sanjuan (Tarragona 1884-Tolosa 1939), el polític més destacat de les Terres de

l'Ebre, sempre vinculat a Tortosa primer com a mestre i regidor de l'Ajuntament, líder de les esquerres, diputat i ministre de la II República. Els seus inicis, però, foren periodístics com a director del tortosí *El Pueblo* i redactor de *La Publicitat*, on va escriure articles de contingut polític de gran ressò arreu del país.

Col·laborador directe de Domingo fou Sebastià Campos Terré (Tarragona 1911-Barcelona 1939) per també indicació del qual dirigí *El Pueblo* (1931-36), escrivint el llibre *El 6 d'octubre a les comarques* relatiu als esdeveniments de 1934. La seua implicació en la política i com a militar durant els anys de la Guerra foren l'argument de la repressió franquista per a assassinar-lo el 1939.

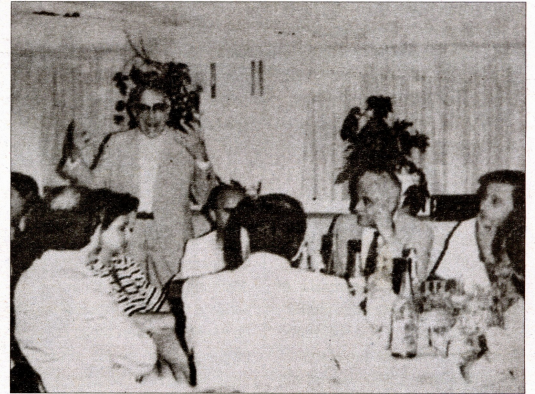
Un altre polític vinculat al periodisme fou Josep Subirats Piñana (Tortosa 1920-Barcelona 2017) que, en la seua joventut, havia estat redactor de «El Poble» i a partir de 1978 tingué un destacat paper en la política. Des del primer número de l'Ebre Informes (26.01.78) començà a col·laborar i atesa la seua condició ho feu amb *Crònica d'un senador*, secció fixa setmanal on explicava la seua tasca i moltes referències a la vida política.

Van sumar 206 peces, l'última quan va deixar de ser senador per a passar al Tribunal de Comptes, cosa que explicava a la darrera crònica (08.07.82).

Pel que fa a periodistes que durant algun moment participaren en la vida política destaca la figura de Francesc Mestre i Noé (Tortosa, 1866-1940), corresponent de *La Veu de Catalunya*, fundador i director de *La Veu de Tortosa*, redactor de *Heraldo de Tortosa* i president de l'Associació de la Premsa de Tortosa. A finals del XIX va intervenir en política primer a Unió Catalanista, després amb el nacionalisme de Prat de la Riba i finalment amb el "tortosinisme" conservador.

També identificat amb la dreta fou Josep Bru Jardí (Tivissa 1893-Barcelona 1983). Militant del carlisme i adicte al líder tortosí Joaquim Bau; comença a *El Correo Catalán* i després fou propietari director d'*El Correo de Tortosa* (1932-36). Acabada la Guerra Civil col·labora amb el règim franquista a l'Associació de la Premsa de Barcelona i és redactor en cap de *Diario de Barcelona*.

Joan Cid Mulet (Jesús 1907-Mèxic 1982). Intel·lectual catalanista que,

El 1984 el nostre setmanari va promoure l'homenatge a Artur Bladé i Desumvila, a la foto es veu al també polític-periodista Josep Subirats Piñana.

com a periodista, va defensar el territori impulsant la creació de la Vegueria de Tortosa. Fou redactor del setmanari *Vida Tortosina* vinculat a Acció Catalana Republicana, un partit liberal de centre. Participà en la política com a regidor de l'Ajuntament intervenint molt en la defensa del patrimoni cultural durant la guerra.

Artur Bladé Desumvila (Benissanet 1907, Tarragona 1995) fou polític i periodista només tangencialment amb publicacions de la comarca i el 1936 a Lluita de Tortosa, òrgan del PSUC. Damunt de tot, però, el seu fou l'escriptura en dietaris, biografies i memòries fins a una trentena de llibres testimonis de la guerra i l'exili. El 1984 el nostre setmanari li

atorga el premi Jaume Tió.

Tornant als meus articles a què fa referència Jesús Sorribes. El maig de 1983 quan vaig entrar a l'Ajuntament com a tinent d'alcalde, seguint l'exemple de Subirats, em va semblar que calia trametre sense censures una visió directa de la vida municipal més enllà de les referències oficials. Així van nàixer les *Cròniques d'un regidor de la ciutat de Tortosa* al número 274 (26.05.83). Va durar dos anys i mig amb un total de 114 articles, fins que la frustració per la impotència em feu abandonar tota relació amb Tortosa (25.09.85) i me'n vaig anar a viure a Barcelona durant deu anys. ■